

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 70 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. FEBRUARA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 1691.

Theodor Kovacs, inžinjer, Berlin.

Naliv pero kod koga je pisaće pero pričvršćeno izvan spremišta za mastilo.

Prijava od 26. septembra 1921.

Važi od 1. aprila 1923.

Pravo prvenstva od 1. marta 1921. (Švajcarska).

Kod poznatih automatskih nalivpera upotrebljavaju se obično zlatna pera sa tvrdim šiljkom. Mastilo ne nagriza ova pera, i ona se kvare tek posle vrlo duge upotrebe. Usled toga ona mogu biti pričvršćena neposredno i stalno za onaj deo koji dovodi mastilo, odnosno rezervoar za mastilo. Upotrebeli se pak mesto takvih pera obična pisača i cetača pera, onda je potrebno da se ona mogu lako i čisto menjati, i pojedini delovi moraju biti tako rasporedjeni, da pera ne rdaju i da se tečnost u rezervoaru niti zgušnjava niti da se raspada usled metalnog pera.

Ovi se zahtevi shodno pronalasku ispunjavaju na taj način, što je pero smešteno izvan rezervoara za tečnost tako, da se da lako menjati i da se tečnost, potpuno odvojena od pera, dovodi ovome pomoći jednog naročitog šupljeg tela. U delu koji dovodi mastilo predviđen je srazmerno širok kanal, koji dopušta da vazduh, koji ulazi kad tečnost izlazi, može slobodno prolaziti. Pri tome je između pera i zidova kanala za isticanje predviđen kapilaran prostor koji prima višak isteklog mastila. Od ovog medjuprostora vodi jedan kapilaran oluk ili više njih kroz kanal za isticanje, sve do unutrašnjeg zida rezervoara tečnosti, koji vraća tečnost iz medjuprostora u rezervoar kad se nalivpero posle upotrebe ukloni tako, da je pero okrenuto na gore. Proširuje li se kanal isticanja na gore kupasto, onda vazdušni mehuri mogu lakše da prolaze. Prostor koji propušta vazduh udešen je iznad spoljnog kraja kapi-

larnih odluka shodno cilju tako, da se on zatvara usled viška tečnosti ispod pisačeg pera.

U daljoj izradi pronalaska pričvršćeno je pero za grlo držalje jednim pokretnim prstom. Gornji deo pera udešen je tako, da se pri navlačenju prstena čvrsto spoji sa njim. Usled toga se obrtanjem prstena može dovesti pero u zgodan položaj prema napravi za dovodenje mastila.

U mesto da se grlo, o koje se pero oslanja spolja, pričvrsti neposredno za gornji deo držalje koji se drži rukom, može u samom onom delu koji se drži biti predviđen naročiti rezervoar za mastilo; ceo taj rezervoar ili bar njegov gornji deo može biti napravljen od elastičnog i providnog materijala, kao što je na primjer celuloid. Gurne li se gore pomenući prsten malo u vis i izvrne li se držalja, onda se usled providnosti grla rezervoara poznaće da li ima još dovoljno tečnosti za pisanje u držalji.

Pošto već i iz tehničkih razloga duvarov ovog grla moraju biti srazmerno tanki, to se deo za dovodenje mastila pravi u obliku čepa i kao čep se prosti umetne u grlo. Za tui svrhu dobija deo za dovodenje kupast oblik, a kraj grla odgovarajuće kupasto proširenje.

Izborom podesnih pera može se nalivpero ovog pronalaska upotrebiti naročito za crtanje. Pri tome se tada upotrebljuju shodno pronalasku neprezvana pera. Ova su snabdevana sa jednim otvorom ili sa više njih. Tečnost dolazi ozdo do pera, ali sad ne dopire sprovođenjem ispod pera do vrha kojim se piše,

već izlazi na pomenute otvore na gornju stranu pera i odatle dolazi kapilarnim sprovođenjem do vrha pera. Upotrebiti tako neprezano pero moraju vrte imati podjednaku debljinu jer ne zavise od pritiska ruke.

Na crtežu u sl. 1 prestavljen je u uzdužnom preseku kroz sredinu pera držalja u vug pronalaska. Gornji deo je iz vrtačkih razloga prelomljen.

Sl. 2. prestavlja čep za dovodjenje mastila spreda.

Sl. 3. je presek po liniji A-B i

Sl. 4 presek po liniji C-D.

Slike 5 i 6 pokazuju u preseku i izgledu izvodjenje sa neprezanim perom.

Z je držalja na pr drvena, a Provida, umetak koji izvan dela z sačinjava grlo h Na njega naleže pero d sa svojom drškom, a pričvršćava ga prsten w. Krajnji položaj pera i prstena je na grudima dela z. Drška pera d, ima veći poluprečnik no grlo h, što se vidi iz sl. 4 i bočne ivice drške presavijene su malo ka spoljašnosti. Time se postizava pre svega da eventualne oštice na ivicama drške ne povrede grlo, osim toga se drška d pri nавlačenju prstena w nešto stisne i bočne ivice drške zakače se elastično za unutrašnji zid prstena w tako, da pero d i prsten w pri eventualnom obrtanju prstena grade jedno telo. Mesto da se za dršku pera uzima veći poluprečnik no što ga ima grlo h, dovoljno je u izvesnim slučajevima iskriviti samo spoljne ivice drške ka spoljašnosti. Na svaki način mora odstojanje v sl. 4. biti veće od tešive prstena w koja odgovara visini strele p.

Da bi se pri skidanju prstena w radi vadjenja pera, pero još zadržalo, i da se ne bi drška pera vukla preko dela za dovodjenje mastila i na taj način isprljala, vezano je grlo h sa perom d, pomoću takozvanog spoja sa feder-žljebovima. Grlo h ima udubljenje a pero d jednu ili više bradavica x odn. jedno ispuštenje koje ide skroz Kad je prsten navučen to ne smeta obrtanju zbog žljeba prstenovog. Ali svako kretanje prstena w u pravcu ose ne utiče na pero d.

Naprava koja sprovodi tečnost za pisanje do vrha pera sastoji se iz čepa c i umetka k. Čep c snabdeven je konusom e i umeće se sa ovim u odgovarajući konusni deo na kraju grla, kao što se vidi iz sl. 1.

Umetak k dodiruje na svom krajnjem vrhu shodno sl. 1 jezičke pera d. Iz sl. 1 može se videti kako unutrašnji prostor samog rezervoara za tečnosti a h prelazi u široko izbušeni otvor t čepa c. Ovaj kanal vodi u telu c do otvora o koji služi propuštanju vazduha unutra, a na umetnuto telo k nadovezuje se istovremeno na taj otvor o širok kanal m na čijem je dnu predviđen jedan ili više — kod

primera izvodjenja tri — kapilarna oluka l. Ovi kapilarni oluci sprovode tečnost za pisanje, — kao što je to slučaj kod poznatih zlatnih nalivpera — sa sigurnošću do pera, baš i ako vazdušni mehur, koji je ušao kroz otvor za propuštanje vazduha, ide kroz širok kanal na gore. Posle upotrebe držalje sprovođe oluci tečnost iz uzanog prostora g na rag u rezervoar za tečnost

Iznad otvora n nagradjen je usled oblika tela c u vezi sa umetkom k prostor g, kao što se to vidi iz sl. 1. i taj prostor prima višak isteklog mastila. Ovaj se prostor na gore proširuje i ograničen je obročem i samog čepa c.

Pri izvodjenju po slikama 5 i 6 je pero d bez uobičajenih uzdužnih proresa, kao što se vidi na sl. 6. Pero medutim ima rupu g kojoj se mastilo dovodi ozdo iz cevi l. Ova se nalazi kao i pri izvodjenju na sl. 1 u samom čepu k.

Preko pera pričvršćena je navlaka u. Tečnost dolazi kroz kapilarni medjuprostor do vrha pera. Metne li se na vrh pera cev za pisanje, onda tečnost ulazi kroz otvor q ne posredno u kapilarni otvor ili kapilarni prstensast procep z cevi za pisanje

PATENTNI ZAHTEVI:

1. Nalivpero sa perom za pisanje koje se nalazi izvan rezervoara za mastilo, naznačeno time, što je za dovodjenje tečnosti za pisanje predviđeno šuplje telo koje je potpuno odvojeno od drške pera i koje istovremeno propušta vazduh koji zauzima mesto tečnosti.

2. Nalivpero shodno zahtevu 1, naznačeno jednim kapilarnim odlukom, ili sa više njih, koji vode od medjuprostora (g) preko širokog kanala za isticanje (m i t sve do unutrašnjih duvarova rezervoara za tečnost, i koji sprovode mastilo od rezervoara do pera odn. posle upotrebe držalje vraćaju mastilo iz medjuprostora (g) u rezervoar za tečnost.

3. Nalivpero shodno zahtevu 2, naznačeno time, što je otvor o za propuštanje vazduha smešten iznad spoljašnjeg kraja kapilarnih oluka tako, da ga višak tečnosti koja je istekla zatvori.

4. Nalivpero shodno zahtevu 1 i 2, naznačeno time što se medju prostor (g) na gore proširuje i ograničen je gore prstenom (i) na delu za dovodjenje mastila.

5. Nalivpero shodno zahtevima 1 i 2, naznačeno time, što prsten za učvršćivanje (w) stoji na grlu rezervoara za mastilo sasvim labavo, pri čemu pero koje pripada držalji ima na svom gornjem delu odstojanje ivica koje je veće no tešiva prstena (w) koja pripada istoj visini strelice.

6. Nalivpero shodno zahtevu 5, naznačeno time, što su kod pisaćeg pera koji mu pripada spoljašnje ivice gornjeg dela pera pre savijene ka spoliašnosti izvan krivine:

7. Nalivpero shodno zahtevima 5 i 6, naznačeno spojem sa feder-žljebovima izmedju pisaćeg pera i grla držalje

8. Nalivpero shodno zahtevima 1—3 naznačeno time, što se deo koji dovodi tečnost umeće kao čep sa kupastim krajem (e) u kupo sto izradjeni kraj rezervoara za tečnost.

9. Nalivpero shodno zahtevima 1—3, na-

značeno time, što je onaj deo grla koji deluje zajedno sa prstenom (w) napravljen od elastičnog i providnog materijala (celuloid) da bi se na njemu mogla utvrditi visina tečnosti.

10 Nalivpero shodno zahtevima 1—9, naznačeno crtačim perom koje nema uzdužni prorez, kome se tečnošt za pisanje dovodi ozdo i ima jedan otvor ili više njih kroz koje tečnost izlazi na gornju stranu pera, a odatle tečnost dolazi kapilarnim sprovodnjem do vrha pera.

Fig. 1.

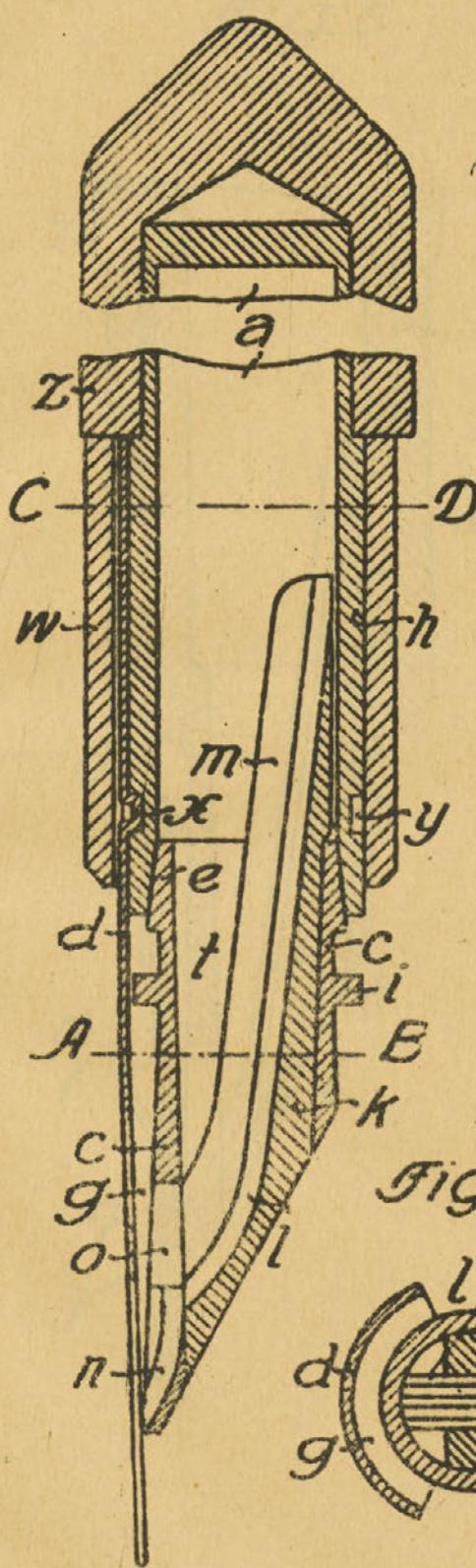

Fig. 4.

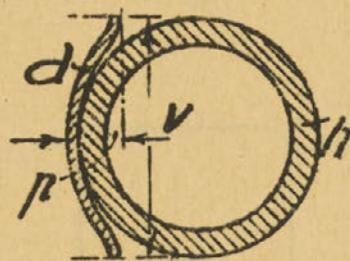

Fig. 2

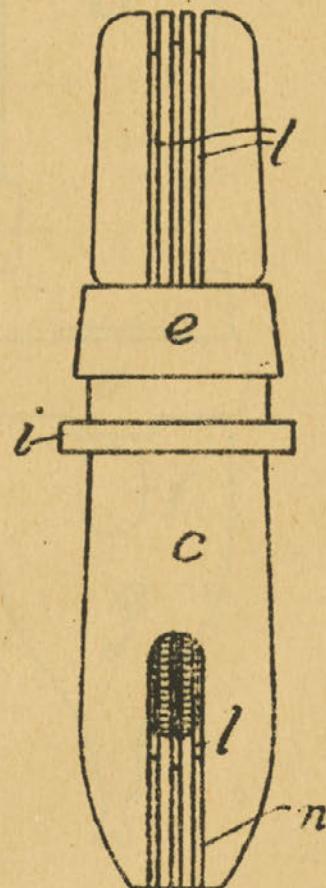

Fig. 3.

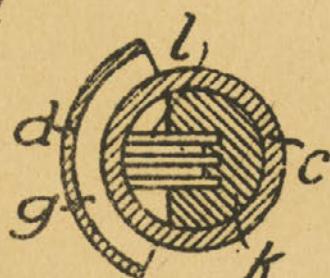

Fig. 5

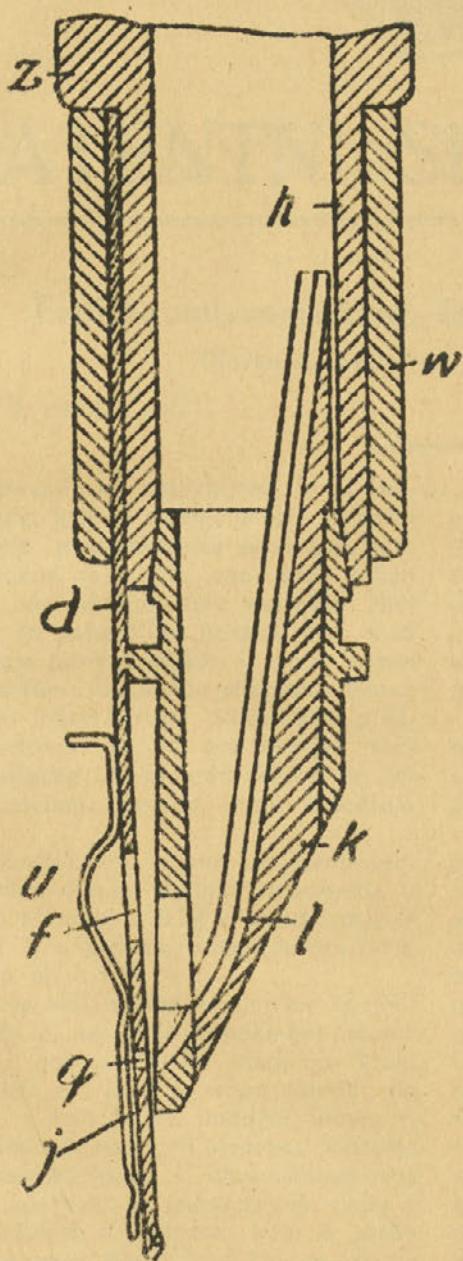

Fig. 6

